

Forsikringsklagenemnda Avkortning

Uttalelse FKN-2010-267

25.6.2010

Europeiske Reiseforsikring

Reiseulykke

Fall fra tak på 6 meter – alkoholpåvirket under fest på byen - FAL §§ 13-9 og 13-13.

Forsikrede (f. 1988, menig i sjøforsvaret på ulykkestidspunktet) meldte 1.9.08 skaden til IF. Det ble samtidig meldt krav under selskap Europeiskes ulykkesforsikring som angjeldende selskap A var en del av. Han opplyste i skademelding at han 15.6.08 under en frikveld på byen/dimmedfest ca kl 01 falt ned ca 6 meter fra et hustak og pådro seg store hode- og bruddskader. Det fremgikk av politirapporten vedrørende hendelsesforløpet at forsikrede under alkoholpåvirkning sammen med en kamerat klatret opp på et tak for å forsøke å komme inn gjennom et vinduet til en fest. I følge forsikrede hadde ikke festarrangøren hørt dørklokken på bakkeplan når han ringte på. De var tidligere på kvelden nektet adgang til utestedet som lå på bakkeplan i samme bygg. Det ble ropt til forsikrede "hei stopp der", angivelig av politiet, og forsikrede beveget seg i følge viteforklaring ut mot kanten av taket og falt eller hoppet ned. Kameraten klatret ned en stige. Forsikrede fikk brudd på hjerneskallen og i ryggen som medførte lammelser i begge bena. Selskapet avkortet 14.1.09 erstatningen med 20 % under henvisning til grov uaktsomhet. Spørsmål om det kan avkortes og i så fall avkortningens størrelse, samt om selskapet har reklamert i samsvar med FAL § 13-13.

SKADE: Med. inv 70 – 100 % .

Europeiskes avkortning: 20 % av kr 1.106.100.

Forsikringsklagenemnda Avkortning bemerker:

Nemnda skal vurdere om selskapet kan avkorte 20 % i utbetaling under ulykkesdekning knyttet til reisedekning, jf. FAL § 13-9, herunder hvorvidt selskapet har oppfylt sin varslingsplikt i henhold til FAL § 13-13.

Etter FAL § 13-13 skal selskapet uten ugrunnet opphold gi forsikrede beskjed om sitt standpunkt. Selskapet må imidlertid innrømmes en rimelig tid til å vurdere kravets rettmessighet. I den utstrekning det er nødvendig å avvente ytterligere dokumentasjon eller sakkyndiges vurderinger for å ta stilling til kravet, må forsikrede finne seg i dette dersom tilbakemelding skjer innen rimelig tid. I nemndpraksis er det lagt vekt på hvorvidt saken har vært under kontinuerlig behandling fra selskapets side.

Nemnda finner under en viss tvil at selskapet har varslet sikrede for sent ved brevet 14.1.09. Selskapet hadde tilstrekkelige opplysninger til å varsle sikrede i henhold til FAL § 13-13 etter at saken var behandlet i juridisk avdeling, slik If gjorde. I stedet tok Europeiske 24.11.08 kontakt med rådgivende lege for å få et anslag over skadebetinget medisinsk invaliditet som grunnlag for a-konto utbetaling. Nemnda kan vanskelig se at selskapet hadde grunn til å få avklart spørsmålet om a-konto utbetaling før det varslet sikrede om avkortning.

Selv om begge skadesakene ble forelagt for juridisk avdeling i If, var det opprettet en skadesak i hvert selskap som for øvrig ble undergitt separat behandling. Det må således foretas en selvstendig vurdering av hvorvidt Europeiske overholdt varslingsplikten i FAL § 13-13, og nemnda kan ikke se at Ifs varslingsbrev 19.11.08 er tilstrekkelig som et varsel til forsikrede fra Europeiske, selv om forsikrede var representert ved samme advokat i de to skadesakene.

På denne bakgrunn er selskapet avskåret fra å foreta avkortning.

KONKLUSJON: Forsikrede gis medhold.

Uttalelsen er enstemmig.

Ved behandlingen deltok Sidsel B. Lindseth (leder), Bjørn Trøhaugen og Thomas Nortvedt.

Sekretariatets redegjørelse i FKK sak 20100074 HH av 15.1.2010.

Saken gjelder Europeisk anvendelse av FAL § 13-9 og § 13-13.

Forsikrede (f. 1988, menig i sjøforsvaret på ulykkestidspunktet) meldt 1.9.08 skaden til selskapet. Han opplyste at han 15.6.08 under en frikveld på byen/dimmefest falt ned ca 6 meter fra et hustak og pådro seg store hode- og bruddskader.

Den 15.9.08 tilskrives politiet for dokumenter, noe forsikrede underrettes om.

Den 22.9.08 mottas journal fra S. sykehus. Fra denne siteres:

Diagnose: S220 Fractur TH12, S066 Traumatisk subarahnoidalblødning, S271 traumatisk hemothorax

Viser til søknad om opphold ved S sykehus ved dr. C datert 23.6.08. Nevrologisk har han uendret status med parafyse i begge underekstremiteter. Han har hatt noe høye infeksjonsparametre uten at man har funnet noe fokus for infeksjon. Ikke holdepunkt for infeksjon i operasjonsområdet, men dette må selvfølgelig følges nøye opp med bakt prøver ved sekresjon. CRP 90-138-73, hvite 9-13,1-9,4. Han har hatt høyresidig hemothorax og ble tappet for 500 ml 26.6., røntgen thorax etter tapping viser mindre væske. Det er konferert med thoraxkirurg, trenger ingen rutineoppfølging. Ved økende tungpust bør gjøres ny røntgen thorax. Han overflyttes til S sykehus for videre opptrening. Innkalles til en kontroll ved vår poliklinikk om ca. 3 måneder.

Den 26.9.08 mottas politidokumentene. Fra disse hitsettes:

Da vi kom til stedet tok jeg kontakt med vitnet G. Han forklarte at to unge gutter hadde tatt seg opp via en liten stålkant ved inngangen til ... plass. De to guttene hadde deretter gått videre over et tak i smuget mellom ... og Fra dette taket hadde de to hoppet over til en bakgård i ... plass. Etter dette hadde vitnet G mistet de to guttene av syne.

Det var oppholdsvær og tussemørke på angitt tidspunkt.

Pb K gikk rundt hele bygget og oppserverte/lyste rundt hele taket. Takflatene er stort sett synlige fra gateplanet, med unntak av et flatt tak i andreetasje ut mot smuget mellom ...gaten og ... smuget. Pb K så at et takvindu i tredje etasje stod delvis åpent.

Pb K tok kontakt på dørtelefonen. Dette var ringeapparatet til en leilighet/kollektiv i tredje etasje., Pb K identifiserte seg som politi og forklarte at politiet måtte inn i oppgangen. Etter dette slapp vi inn i bygningen.

Da vi kom opp i tredje etasje tok Pb K kontakt med en fest i leilighet på stedet. Der kom han i kontakt med flere festdeltagere på stedet. Pb K spurte om de hadde oppservert uvedkommende personer på taket. Personer som hadde vært i loftsetasjen (4. etasje) hadde ikke hørt eller sett uvedkommende på taket. Ingen av festdeltagerene hadde tatt seg ut på taket. De som skulle være på festen var fortsatt tilstede på festen.

Jeg gikk ut gjennom et låst vindu fra tredje etasje. Dette var ikke langt fra døren til aktuell leilighet hvor det var fest i tredje etasje. Fra dette vinduet var det adkomst til en rømningsvei via en brannstige. Denne ledet ned til et flatt tak i høyde andre etasje. Når jeg klatret ned til dette taket kunne jeg se at det gikk enda en rømningsstige ned til første etasje. Dette var en stige som ledet ned mot smuget mellom ... smuget/...gaten. Fra den første brannstigen til brannstige nummer to, var det ca. 15 meter. Brannstigen fra andre etasje leder ned på et nytt tak. En ny stige fra dette taket leder ned til et område på bakkeplan som hadde en avlåst dør ut mot smuget mellom ... smuget og ...gaten. Fra tak i førsteetasje er det ca. 1 meter mellom dette taket og et overbygd tak på samme nivå i ... gaten.

Samtlige lokaler i andre etasje har vinduer ut mot taket i andre etasje. Blant annet et vindu like ved brannstigen fra tredje til andre etasje. Dette vinduet var ca 30x50 cm og stod helt åpent. Vinduet var ca. 120 cm oppå veggen. Jeg kunne også se at det var et ca. 50 cm stort hull i et heldekkende nett inn mot rømningsveien.

Det var mørkt i lokalet. Da jeg lyste med lommelykten så jeg en mann i hvit genser. Avstanden mellom oss var bare noen meter. Denne observasjonen ble gjort i løpet av kort tid. Jeg ropte "Politi, stå i ro!" til vedkommende person inne i lokalet. Vedkommende løp da videre innover i lokalet, bort fra min posisjon. Jeg valgte å bli stående på taket i andre etasje og tok videre kontakt med Pb K på samband.

Pb K stod i tredje etasje på kjøkkenet til leiligheten hvor det var fest. Pb K kunne se at jeg hadde klatret ned til taket på andre etasje. Han hørte klart og tydelig at jeg ropte. Pb K beveget seg da ut fra leiligheten og mot trappeoppgangen. Dette gjorde han for å kunne dekke bakkeplan på baksiden ved smuget mellom ... og

Jeg lyste inn i lokalet hvor vinduet i andre etasje var åpent. Jeg ropte gjentatte ganger "Hallo", "Hallo", "Det er politiet, kom frem". Jeg fikk ingen svar og så heller ingen bevegelser i vinduene rundt meg.

Etter kort tid så jeg to personer ca. 15 meter fra min posisjon. De kom ut gjennom et vindu fra andre etasje. Den personen som gikk sist ut vinduet var den samme personen som jeg hadde observert gjennom det lille vinduet. Han lukket dette vinduet delvis igjen etter seg. Begge personene tok seg deretter ned fra andre til første etasje. Den ene personen med hvit genser klatret inn i rømningsstigen og klatret ned til første etasje. Den andre personen tok seg enten ned ved å hoppe eller å gå ned rømningsstigen. Dette er noe usikkert fordi jeg på samme tid måtte forsere en netting for å videre komme til deres posisjon.

Da jeg kom bort til brannstigen, så jeg at personen med hvit hettegenser var i ferd med å hoppe ned fra første etasje til gateplanet. Den andre personen lå allerede på bakken. Han lå på ryggen, tilsynelatende livløs. Jeg meldte umiddelbart tilbake og ba om å få en ambulanse til stedet. I følge Po-logg kl 01.47.

...

Jeg snakket med E da jeg kom nedi smuget på gatenivå. Han forklarte at han hadde smerter i ett av beina, fordi han hadde brukket denne kort tid i forveien. E forklarte videre at de hadde tatt seg opp på taket fordi de ville inn på en fest som de trodde skulle være et sted i bygget. E forklarte at de ikke var invitert på noe fest i dette bygget, men at de likevel ville opp for å undersøke om de kunne komme seg inn via taket. E nektet først for at de hadde tatt seg inn i bygget gjennom det lille vinduet i andre etasje, men etter at jeg forklarte at jeg hadde observert E gjennom vinduet, forklarte han at de hadde tatt seg inn i lokalet for å finne festen.

E forklarte at han hadde drukket minst seks halvliter med øl i løpet av kvelden. Han forklarte at (forsikrede) hadde drukket det samme og at de i tillegg hadde delt en halv flaske sprit før de reiste på byen.

Saken ble 7.10.08 sendt til juridisk avdeling i selskap B som også behandlet selskap As sak og forsikredes advokat ble orientert om at selskapet vurderte avkortning etter FAL § 13-9 men at det først ville innhente dokumentene fra spesialenheten for politisaker.

Den 21.10.08 mottok selskap B dokumentene fra spesialenheten.

Den 4.11.08 ble forsikredes advokat orientert av selskap A om en akontoutbetaling på kr 150.000, og selskapet ba samtidig om ytterligere medisinske opplysninger for å kunne vurdere skaden.

Den 19.11.08 sendte selskap B e-mail til forsikredes advokat med beskjed om avkortning på 20 % og at brev om dette vil komme, og 24.11.08 varslet selskapet avkortning med inntil 1/3 del.

En handling anses som grovt uaktsom dersom den representerer et markert avvik fra forsvarlig handlemåte. Det må dreie seg om en opptreden som er sterkt klanderverdig hvor skadelidte er vesentlig mer å klandre enn ved alminnelig uaktsomhet.

Skadelidte tok initiativet til å klatre opp på bygget, og han var klart påvirket av alkohol. Det var videre dårlig sikt på grunn av mørket. Han ble anropt av politiet og forsøker å komme seg unna. Taket som han befant seg på var farlig med lave kanter og det var høyt over bakken. Et klart handlingsalternativ hadde vært å etterkomme stoppanmodningen og latt være å klatre opp på bygningen. Skadelidte burde forstått at det var farlig å ferdes på taket som han gjorde - stor fare for personskafe enten han snublet og falt eller hoppet og falt. Faren økte betydelig ved at han var alkoholpåvirket og at han ikke etterkom anmodningen fra politiet om å stoppe.

Vi finner at ovennevnte oppførsel representerer et markert brudd på vanlig forsvarlig handlemåte. Opptreden er sterkt klanderverdig og skadelidte er vesentlig mer å klandre en ved vanlig uaktsomhet.

Det er ikke særlig tvil om at det er årsakssammenheng mellom handling og skade, og vi anser forholdet som grovt uaktsomt.

Avkorting

Ved vurderingen av avkortingens størrelse skal man foreta en totalvurdering hvor skyldgrad, skadeforløp, rus og økonomisk betydning mv. skal vektlegges.

Som en konklusjon på ovennevnte vil vi varsle om at vi vil foreta en avkorting inntil 1/3 i denne saken.

Hvis du ikke er enig i vårt standpunkt, kan du bringe saken inn til klagebehandling. Du kan i så fall ta kontakt med Ifs eget kundeombud eller Forsikringsklagekontoret, ...

Samtidig vil jeg opplyse at det er en frist på seks måneder fra du mottar dette brevet til å klage på avgjørelsen vår. Hvis du ikke innen denne fristen har krevd klagebehandling eller anlagt søksmål, vil klageadgangen falle bort. Jeg henviser i den forbindelse til Forsikringsavtalelovens § 18-5, annet ledd.

Før vi tar endelig stilling til avkortingsgraden har vi imidlertid behov for å få avklart skadens omfang, og dette vil også være av stor betydning får vår vurdering.

Den 14.1.09 avkortet angjeldende selskap A 20 % i erstatningen under henvisning til grov uaktsomhet. Selskapet viste til at saken hadde vært behandlet i selskap Bs juridiske avdeling. Fra brevet til klagers advokat hitsettes:

Som du er orientert om har saken vært utredet ved vår juridiske avdeling, og i brev av 24.11.08 fra If Skadeforsikring er det redegjort for henvisninger til vilkårene og foretatt aktsomhetsvurderingen. Vi konkluderer tilsvarende og henviser til våre vilkårs punkt 11.2.b.

Det er ikke særlig tvil om at det er årsakssammenheng mellom handling og skade, og vi anser forholdet som grovt uaktsomt. Avkorting settes tilsvarende hos oss til 20 prosent.

A konto erstatning utbetales nå med 250.000 kroner.

Klagers advokat tok saken opp med FKK. Fra brevet hitsettes:

3. Prinsipalt: (Forsikrede) har ikke opptrådt grovt uaktsomt

Prinsipalt anføres at (forsikrede) ikke har opptrådt grovt uaktsomt. Riktignok har han vært påvirket av alkohol og tatt seg opp på et tak der han ikke hadde noe å gjøre. Vi snakker imidlertid her om litt ungdommelig lettsinn som i høyden kan karakteriseres som simpel uaktsomhet. Det har betydning at det var kameraten som kom på ideen om å klatre opp på taket. Taket var flatt og lett å komme opp på.

Vi viser til Rt. 2005 s. 887. Manglede bruk av bilbelte gav der ikke grunnlag for avkortning, tross høy fart. Vi ser det slik at det må være mer graverende å unnlate å bruke bilbelte under slike forhold enn det forhold som (forsikrede) har gjort seg skyldig i.

Vi viser videre til AKN 1984. Skadelidte omkom ved fall under en alkoholpåvirkning på 2,0 promille. Når det forholdet ikke ble betraktet som grovt uaktsomt, kan vi vanskelig se at (forsikrede) her har opptrådt så klanderverdig at det kan komme på tale med avkorting.

Vi viser også til AKN 2206. Uttalelsen gjelder dødsfall etter fall utfor stup. Den omkomne var kraftig påvirket av alkohol. Forholdet ble allikevel ikke betraktet som grovt uaktsomt.

Etter det ovennevnte kan (forsikrede) ikke sies å ha opptrådt grovt uaktsomt. Det er følgelig ikke grunnlag for avkortning overhodet. Subsidiært må en eventuell avkortning settes lavere enn 20 prosent.

Dessuten mente klagers advokat at selskapet ikke hadde gitt beskjed om sitt standpunkt ”uten ugrunnet opphold” jfr. FAL § 13-13. Han anførte at brevet av 28.11.08 fra selskap B ikke kunne ha betydning som reklamasjon i forhold til forsikringsdekningen i selskap A.

Selskap B svarte ang. klagers anførsel om for sen reklamasjon:

Det forhold at saksbehandler i (selskap A) skrev avkortningsbrevet noe senere må tilskrives at man mulig ville avvente Fag Medisin 12.12.08, påfølgende julehøytid og noe intern kommunikasjon mellom avdelingene. Når det for øvrig gjelder den rettslige status til (selskap A) er dette en del av (selskap B). (Selskap A) er ikke et eget rettssubjekt, men er organisert som en egen enhet innenfor forretningsområdet privat i (selskap B). Ved utredning av personskader hvor det er ulykkesprodukter knyttet til (selskap B) og (selskap A) gjøres utredningen av personskadeavdelingen i (selskap B) Det samme gjelder bruk av forsikringsjuridisk avdeling i (selskap B). Ulykkesforsikringen knyttet Europeiske har hele tiden avventet den behandling som personskadeavdelingen har gjennomført. På samme måte som hovedulykkesforsikringen er også ulykkesforsikringen knyttet til Europeiske avhengig av den samme faktainnsamling og vurdering som fremkommer ovenfor.

Jeg kan etter dette ikke se at selskapet på noen måte har håndtert saken i strid med FAL 13-13. Dersom noe skulle være uklart etter dette ber jeg om å bli underrettet for ytterligere dokumentasjon eller redegjørelse.

FKK foreslo nemndbehandling.

Nemnda bes etter dette ta stilling til om handlingen er grov uaktsom samt om selskapet har reklamert uten ugrunnet opphold.

Tidligere uttalelser:

andre fall/hopp 303 1528 (1683) 2276 2365 2457

fall i trapp/på gulv 1306 (1460) 1906 2253 2422

fall i/ved jernbanespor 1111 2073

fall fra tak/vindu/veranda 1073 1193 1216 1985 2108 2117 2146 2401

beruset fallulykke/slåsskamp 1601 1758 1984 2206 2227